

'Nog genoeg ruimte om problemen aan de orde te stellen'

Colin Tyre ziet nog wel ruimte in het arrest van 26 juni jl. Hij is sinds afgelopen november president van de CCBE, de Brusselse koepel van Europese balies. Lid van de Scottish Bar sinds 1987, Queens Council sinds 1998, doceerde hij aan de universiteit van Edinburgh en publiceerde hij over belastingrecht.

.....
Zeger Luyendijk
 journalist

'We zijn natuurlijk zeer teleurgesteld in de beslissing van het hof. Maar bij nadere bestudering van de uitspraak zijn enkele positieve aspecten naar boven gekomen. Het teleurstellendste aspect is natuurlijk dat het hof zich strikt heeft beperkt tot de beantwoording van de vraag in hoeverre de richtlijn het recht op een eerlijk proces in de weg staat. Het hof heeft op geen enkele manier gekeken naar privacyaspecten of naar de onafhankelijkheid van de advocaat. Het hof heeft zelfs geen poging gedaan te analyseren in hoeverre een advocaat ook nog een functie heeft buiten een mogelijke procedure; het gaat niet in op het recht op professionele geheimhouding en ook niet op het recht van een cliënt op een advies in vertrouwen. Het hof geeft als reden daarvoor dat het niet verder hoeft te gaan dan de nationale rechtbanken bij het beantwoorden van kwesties die het krijgt voorgelegd, en dat de nationale rechtbanken verantwoordelijk zijn voor

het identificeren van een prejudiciële vraag. En het hof heeft duidelijk gekozen voor het belang van de lidstaten georganiseerde misdaad te bestrijden.'

Wat zijn dan de positieve aspecten aan de uitspraak?

'Het positieve aspect is dat het hof impliciet erkent dat een advocaat over een aantal fundamentele rechten beschikt. Het hof hamert er in zijn uitspraak bijvoorbeeld op dat de lidstaten niet verplicht zijn om de bepalingen van de richtlijn voor advocaten te laten gelden voor informatie die verkregen is buiten een zuiver gerechtelijke procedure.

Het arrest biedt verder genoeg ruimte om de problemen die we hebben met de richtlijn alsnog aan de orde te stellen en in plaats van art. 6 EVRM toch ook art. 8 EVRM aan te roepen en vast te stellen dat een *legal advice* ook een *legal right* is. Er zijn overall in de uitspraak hints en suggesties die daarop duiden, bijvoorbeeld de erkenning dat de richtlijn op punten dubbelzinnig geformuleerd is en soms zelfs tegenstrijdig. Er zijn dus

.....
 'In de praktijk kan een advies gegeven buiten een gerechtelijke procedure niet eenvoudig worden gescheiden van een advies direct gelieerd aan een procedure'

wel nog mogelijkheden iets te wijzigen, maar het is zeer de vraag of we dat moeten doen via het Europese Hof. Wellicht is het beter zoiets te doen via een nationale rechtbank, bijvoorbeeld in België, waar het Grondwettelijk Hof binnen afzienbare tijd de zaak weer zal opnemen die de Belgische balies tegen de Belgische Staat aanspannen.'

U bent optimistisch over een mogelijk succes en wat de CCBE daarvoor kan doen?

'We hebben ons nog niet gewonnen gegeven. De oorlog is nog niet verloren, om het

zo maar te zeggen. De CCBE heeft in deze kwestie de Belgische balies gesteund en zal dat blijven doen in de komende maanden, als de zaak weer wordt opgenomen door het Belgische Grondwettelijke Hof. Wij kunnen altijd de "referring party" steunen en doen dat ook wanneer het nodig is. Duidelijk moet worden dat advies dat buiten een gerechtelijke procedure wordt gegeven niet zo gemakkelijk gescheiden kan worden van advies dat direct gelieerd is aan een procedure. Zo eenvoudig ligt het in de praktijk nu eenmaal niet.'